

מסורת הש"ס

(א) וְיָלַד דְּמָאן. (ב) שְׁבַת קָדֶה. שְׁבֻעֹת קֹדֶשׁ: כְּרִיתוֹת יוֹי. (ג) מְרוּמוֹת פִּי"ח מֵאָה. פְּסָחִים עֶבֶת: מִסּוֹת יוֹי. (ד) וְפָסָחִים עֶבֶת: (ה) וְעֵינִי תוֹסֵפוֹת בִּי"ח עָלֶי: דִּי"ה וְנִדְרֵי. (ו) וְלִיתֵיחַ כְּנוּן. (ז) וְנִדְרֵי. (ח) וְנִדְרֵי עַל שֶׁשׁ וְעֵינִי פִּי"ח מֵאָה בְּפִי. הַשְּׁנִיּוֹת לְהַרְמִיזָם. (ט) וְעֵינִי תוֹסֵפוֹת כְּרִיתוֹת. דִּי"ה אֵל תוֹסֵפוֹת שְׁבֻעֹת. יוֹי. דִּי"ה לֹא עֵינִי וְתוֹסֵף עֵינִי עֵרֹבִין כִּי דִי"ה לֹא.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ומאן וכו' דבשקדש ראובן: (ב) ד"ה על כל כח וכו' ובמסכת כריתות ה"ה משמש: (ג) תוספות ד"ה כשר וכו' משום דכתיב בברך ה' חילו ופועל דיו:

הגהות הגר"א

[א] וכו' (ואלא ה"ה כי עד כדכיה ראשונה קשטי) תל"מ:

תוספות ישנים

ובאן האי תנא דאית ליה איסור חל על איסור מוסקפין בין על ידי צת אחת כגון אלו שחייבין ארבע חטאות (א) וכשקדש ראובן את רחל תחלה נאסרה על שמעון משום אשת אח ואשת איש והיינו צת אחת וקמחייב ליה תנא דידן אחריוהו חור שמעון וקדש לאה מיגו דאסרי ליה הכן קדושין כוללו שאר אחוותא משום אחות אשה אסרי ליה נמי באשת אחיו משום אחות אשה ואע"ג דאסורה עליה וקיימא והיינו איסור כולל ועדיין רחל זו מותרת לראובן בעלה פירעה נדה מיגו דליתוסף איסור עליה לגבי בעלה משום נדה ליתוסף בה נמי איסור לגבי שמעון הרי איסור מוסקפין: **אריבע חטאות.** משום טומאה דאכול קדשים בטומאת הגוף כרת ומשום חלל ומשום נותר ומשום יוה"כ ואשם מיעלות דאפילו כהן לגבי אימורים זר הוא: **אם היפה שבת נוי.** אכל משום יוה"כ לא הוי מחייב אהוואה דקסבר אין עירוב והואילא ליוה"כ והכי מפרש בכריתות (א). אלמא אית ליה לרבי מאיר כולו דהא הכא משנוטרה בהמה זו והיא חולין נאסרה חלבה באכילה ומותר בהנאה הוקדשה מיגו דליתוסף איסור הנאה על החלב משום [קדשים] ליתוסף ביה נמי איסור אכילה משום זרות ואע"ג דאסור וקא' באכילה הוה ליה נותר מיגו דליתוסף איסור למזבח משום נותר דליתוסף נמי לכהן משום נותר הרי הכן תרי משום איסור מוסקפין נטמא הוה שד עכשיו היה מותר בתמיכות שר קדש ועכשיו נאסר בהן מיגו דמיתסר בשאר תמיכות משום טומאה נאסר נמי בזו משום טומאה והיינו איסור כולל ה"ל יוה"כ מיגו דמיתסר בחולין משום יוה"כ אסור נמי בקדשים משום יוה"כ והיינו נמי איסור כולל ומדמחייב ליה רבי מאיר משום הוואת שבת אלמא אית ליה איסור צת אחת חייב דכשקדש היום חלו עליו איסור אכילה יוה"כ ואיסור שבת:

ומאן האי תנא. דממני דאית ליה איסור חל על איסור מוסקפין בין על ידי צת אחת כגון אלו שחייבין ארבע חטאות (א) וכשקדש ראובן את רחל תחלה נאסרה על שמעון משום אשת אח ואשת איש והיינו צת אחת וקמחייב ליה תנא דידן אחריוהו חור שמעון וקדש לאה מיגו דאסרי ליה הכן קדושין כוללו שאר אחוותא משום אחות אשה אסרי ליה נמי באשת אחיו משום אחות אשה ואע"ג דאסורה עליה וקיימא והיינו איסור כולל ועדיין רחל זו מותרת לראובן בעלה פירעה נדה מיגו דליתוסף איסור עליה לגבי בעלה משום נדה ליתוסף בה נמי איסור לגבי שמעון הרי איסור מוסקפין: **אריבע חטאות.** משום טומאה דאכול קדשים בטומאת הגוף כרת ומשום חלל ומשום נותר ומשום יוה"כ ואשם מיעלות דאפילו כהן לגבי אימורים זר הוא: **אם היפה שבת נוי.** אכל משום יוה"כ לא הוי מחייב אהוואה דקסבר אין עירוב והואילא ליוה"כ והכי מפרש בכריתות (א). אלמא אית ליה לרבי מאיר כולו דהא הכא משנוטרה בהמה זו והיא חולין נאסרה חלבה באכילה ומותר בהנאה הוקדשה מיגו דליתוסף איסור הנאה על החלב משום [קדשים] ליתוסף ביה נמי איסור אכילה משום זרות ואע"ג דאסור וקא' באכילה הוה ליה נותר מיגו דליתוסף איסור למזבח משום נותר דליתוסף נמי לכהן משום נותר הרי הכן תרי משום איסור מוסקפין נטמא הוה שד עכשיו היה מותר בתמיכות שר קדש ועכשיו נאסר בהן מיגו דמיתסר בשאר תמיכות משום טומאה נאסר נמי בזו משום טומאה והיינו איסור כולל ה"ל יוה"כ מיגו דמיתסר בחולין משום יוה"כ אסור נמי בקדשים משום יוה"כ והיינו נמי איסור כולל ומדמחייב ליה רבי מאיר משום הוואת שבת אלמא אית ליה איסור צת אחת חייב דכשקדש היום חלו עליו איסור אכילה יוה"כ ואיסור שבת:

רבי מאיר איהו כה"ג איסור חל על איסור מוסקפין בין על ידי צת אחת כגון אלו שחייבין ארבע חטאות (א) וכשקדש ראובן את רחל תחלה נאסרה על שמעון משום אשת אח ואשת איש והיינו צת אחת וקמחייב ליה תנא דידן אחריוהו חור שמעון וקדש לאה מיגו דאסרי ליה הכן קדושין כוללו שאר אחוותא משום אחות אשה אסרי ליה נמי באשת אחיו משום אחות אשה ואע"ג דאסורה עליה וקיימא והיינו איסור כולל ועדיין רחל זו מותרת לראובן בעלה פירעה נדה מיגו דליתוסף איסור עליה לגבי בעלה משום נדה ליתוסף בה נמי איסור לגבי שמעון הרי איסור מוסקפין: **אריבע חטאות.** משום טומאה דאכול קדשים בטומאת הגוף כרת ומשום חלל ומשום נותר ומשום יוה"כ ואשם מיעלות דאפילו כהן לגבי אימורים זר הוא: **אם היפה שבת נוי.** אכל משום יוה"כ לא הוי מחייב אהוואה דקסבר אין עירוב והואילא ליוה"כ והכי מפרש בכריתות (א). אלמא אית ליה לרבי מאיר כולו דהא הכא משנוטרה בהמה זו והיא חולין נאסרה חלבה באכילה ומותר בהנאה הוקדשה מיגו דליתוסף איסור הנאה על החלב משום [קדשים] ליתוסף ביה נמי איסור אכילה משום זרות ואע"ג דאסור וקא' באכילה הוה ליה נותר מיגו דליתוסף איסור למזבח משום נותר דליתוסף נמי לכהן משום נותר הרי הכן תרי משום איסור מוסקפין נטמא הוה שד עכשיו היה מותר בתמיכות שר קדש ועכשיו נאסר בהן מיגו דמיתסר בשאר תמיכות משום טומאה נאסר נמי בזו משום טומאה והיינו איסור כולל ה"ל יוה"כ מיגו דמיתסר בחולין משום יוה"כ אסור נמי בקדשים משום יוה"כ והיינו נמי איסור כולל ומדמחייב ליה רבי מאיר משום הוואת שבת אלמא אית ליה איסור צת אחת חייב דכשקדש היום חלו עליו איסור אכילה יוה"כ ואיסור שבת:

רבי מאיר איהו כה"ג איסור חל על איסור מוסקפין בין על ידי צת אחת כגון אלו שחייבין ארבע חטאות (א) וכשקדש ראובן את רחל תחלה נאסרה על שמעון משום אשת אח ואשת איש והיינו צת אחת וקמחייב ליה תנא דידן אחריוהו חור שמעון וקדש לאה מיגו דאסרי ליה הכן קדושין כוללו שאר אחוותא משום אחות אשה אסרי ליה נמי באשת אחיו משום אחות אשה ואע"ג דאסורה עליה וקיימא והיינו איסור כולל ועדיין רחל זו מותרת לראובן בעלה פירעה נדה מיגו דליתוסף איסור עליה לגבי בעלה משום נדה ליתוסף בה נמי איסור לגבי שמעון הרי איסור מוסקפין: **אריבע חטאות.** משום טומאה דאכול קדשים בטומאת הגוף כרת ומשום חלל ומשום נותר ומשום יוה"כ ואשם מיעלות דאפילו כהן לגבי אימורים זר הוא: **אם היפה שבת נוי.** אכל משום יוה"כ לא הוי מחייב אהוואה דקסבר אין עירוב והואילא ליוה"כ והכי מפרש בכריתות (א). אלמא אית ליה לרבי מאיר כולו דהא הכא משנוטרה בהמה זו והיא חולין נאסרה חלבה באכילה ומותר בהנאה הוקדשה מיגו דליתוסף איסור הנאה על החלב משום [קדשים] ליתוסף ביה נמי איסור אכילה משום זרות ואע"ג דאסור וקא' באכילה הוה ליה נותר מיגו דליתוסף איסור למזבח משום נותר דליתוסף נמי לכהן משום נותר הרי הכן תרי משום איסור מוסקפין נטמא הוה שד עכשיו היה מותר בתמיכות שר קדש ועכשיו נאסר בהן מיגו דמיתסר בשאר תמיכות משום טומאה נאסר נמי בזו משום טומאה והיינו איסור כולל ה"ל יוה"כ מיגו דמיתסר בחולין משום יוה"כ אסור נמי בקדשים משום יוה"כ והיינו נמי איסור כולל ומדמחייב ליה רבי מאיר משום הוואת שבת אלמא אית ליה איסור צת אחת חייב דכשקדש היום חלו עליו איסור אכילה יוה"כ ואיסור שבת:

ארבעה אחין פרק שלישי יבמות

לד.

אם היתה שבת והוציאו ב'. צפרק אמרו לו (כריתות דף יד.) ר"ה לדקדק מכאן דאין עירוב והואילא ליום הכפורים מדאצטרך למנקט אם היתה שבת כו' דהוה ליה למיתני ואם הוציאו חייב ומסיק דיש עירוב והואילא ליוה"כ ולאפוש' חיובי נקט שבת וחייב משום שבת ויוה"כ וא"ת והיכי חשיב רבי מאיר חיובי הוצאה צדדי חיובי דלכילה מה ענין זה אלל זה דכמו כן היה יכול לומר לא עשה מלאכה בשבת חייב ואר"י משום דבשעת צליעה אחי נמי חיוז הוצאה אע"ג דלכתיב לא נח משום דצליעתו זו היא הנחתו כדאמר רבא צפרק המוציא יין (שבת דף פ.) הוציא צ' אומיות וכמנן כשהוא מהלך חייב דכתיבתו זו היא הנחתו (א):

והוציאו בפיו חייב. והא דאמר צהננניע (שם דף קד.) המוציא בפיו ובמפרקו פטור ש"ל הוציא כדך המוציאם צמדי דבר אכילה הוי שפיר דרך הוצאה בכך פי' הקונטרס דליכא הכא איסור צת אחת דכשקדש היום חל עליו איסור אכילה יוה"כ ואיסור הוצאת שבת וקשיא לרבינו יצחק דמה ענין זה לאיסור חל על איסור דאפילו למ"ד אין איסור חל על איסור דאפילו צבת אחת הכא חל לכולי עולמא אפילו צוה אחר זה ואפי' יעשה אכילה והואילא צוה אחר זה ואפילו חלו שבת ויום הכפורים צוה אחר זה שצביל איסור מלאכה שבת אס הוא תחלה לא ימנע איסור אכילה יום הכפורים לחול אחריו שדדיין לא נאסר זה מחמת השבת וכן מצינו ואמר רבי יצחק דאיסור צבת אחת היינו איסור הוצאה דשבת ואיסור הוצאה דיוה"כ דכפרית נקט שבת לאפוש' חיובי: **טעה בדבר מצוה פטור.** וא"ת והא צפסחם צפרק אלו דברים (דף עב. עב.) מוקי רבי מאיר פלוגתייהו צשתי מיעוקות אחד למוול צצבת ואחד למוול צצבת דפטור ר' יהושע כשקדש ומל של אחד צצבת צצבת אע"ג דלא עשה מצוה משום דנתנה שבת לדחות אכל צשתי מיעוקות אחד למוול צצבת ואחד למוול צצבת וקדש ומל של צצבת צצבת צע"ש ושל צע"ש מל צצבת חייב אע"ג דעשה מצוה משום דלא נתנה לדחות ור"ג גבי שמי נשים לחייב דלא ניתנה ערוה לדחות ו"ל דהתם לא צדמיה תליא מילתא אלא משום דטריד צמיעוק שיש לו למוול צצבת וצוה צו וה"ג הרי טועה צצבתו: **הפסח בו.** המ"ל משום דלכתיב תרומה אקרי עבודה וטעמא דרבי יהושע משום דכתיב (א) ופועל ידיו תרצה אפילו חללים כדאמר פרק אלו דברים (פסחים דף עב. עב.): **באיסור בת אחת ואליבא דרבי שמעון.** ואפי' שפיר אפילו כרבי יהושע דרבי שמעון אית ליה צפרק אלו דברים (שם) דלרבי יהושע טעה צצבת מצוה ולא עשה מצוה חייב: **מתוך שלשה עשר לאחור שלשה עשר לאחור.** איהו. כן גירסת הקונטרס וקשה דלא הוי צבת אחת דנדות חל

נדות היכי מלי משכח לה. צב"א עס קדושין אי קדושין קדמו לנדות זה הרי אשת איש ואחות אשה ואשת אח קדמו ותו לא אחי נדות וחייב ואי נדות קדים תו לא אחי איסור אחריוהו וחייב: **אמר רב עמרם אמרי צי רב.** משכחת לה ט"ז חטאות באיסור צת אחת צשופעות מתוך י"ג שנה ללידת הצעלים לאחר י"ג: **לאחיוצי אינהו.** כלומר טעם זה כדי לחייב הזכרים שחלו כולן עליהן צב"א דבהן יומא אחו לכלל עושין: **ומסור י"צ לאחר י"צ לאחיוצי אינהו.** שהאשה צאה לכלל עושין צת י"צ שנה ויום אחד והזכר ל"ג יום אחד ומשכחת לה שגולדו הזכרים צאחד צצשרי והנקבות צאחד צצשרי לשנה הבאה וציום אחד מישלם י"צ לנקבות שהן י"ג לזכרים ומסרו קדושין שיחולו ליום המחרת כשהן נעשין גדולים דיום אחד צצשנת י"ג עינין לנקבות ויום אחד צצשנת י"ד לזכרים והתחילו שופעות צצוק י"צ ללידה עד למחר ואע"ג שהנדות קדם לו הוי הן אסורות לאלו לפי שאין בכלל מצות ולא אלו אסורות בהן לפי שאין בני מצות נמצאו הקדושין ואיסור עושה נדות חל עליהם כשהשכח ר"ה של י"ג לנקבות שהיה שנת י"ד לזכרים קדמו לגדלותן ותלויין ועומדין לחול כשיגדלו וצשעה אחת חלו כולן. ולהכי נקט שופעות דאי צאפשר ללמנא פריסת נדה ותפיסת קדושין צשעה אחת אלא"כ קדמו שעה אחת צצקנותן: **סלחין וסריפין הויין.** דהא מתנייתן כר' אליעזר אוקמינן לעיל ושמעינן ליה דאמר חייב על כל ציאה וציאה לקמן (דף קצ.) ובמסכת כריתות (דף קד.) **על כל כח וכו.** של ציאה לקמן צפרק האשה (דף קצ.) והתם הכי תניא צא עליה חור וצא עליה חייב על כל אחת דברי רבי אליעזר וכיון דשמעינן ליה לרבי אליעזר דמחייב אשתי ציאות צצעלם אחת על כרחך צשעת ליה נמי צציאה אחת כמה חיוצין דכל כח וכו' הנאה של ציאה צצפי עזמה היא ולרצנן הוא דלא מיחייב אלא אחת משום דכולן צצעלם אחת הן וצשתי ציאות נמי לא הוו מיחייבי אלא חדא אכל אי הוה ידיעה צין כח לכח הוה מיחייב אכל חד וחד דכתיבן צצשופעות (דף יד.) ובמסכת (א) הוריות (דף קד.) היה משמש עם הטוהרה ואמרה לו נטמאתי ופירש מיד חייב שיצאתו הנאה לו כציאות ולר' אליעזר דאמר ציאות מחלקות אית ליה נמי כוחות מחלקין וממני' כרבי אליעזר אוקמינא לעיל והיכי תני רבי חייא שש עשרה ותו לא: והא

עין משפט
נר מצוה

בד א מיי פ"ד מהל' שגנות מלכה א':
מה ב מיי פ"ד שם הלכה ד':
מו ג ד מיי שם פ"ב הלכה ח':
מו ה מיי פ"י מהל' תרומות הלכה יב':

מוסף רש"י

יש אוכל אכילה אחת. וית' אחד (שבת קכ.). והייב עליה ארבע חטאות ואשם אחד. חייב משום חלל ומשום נותר ומשום יום הכפורים ומשום טמא שאכל את הקדש. הרי ארבע חטאות ואשם אחד מפילה ואפילו הוא כהן. גבי חלל דקדש חלל הוא, דאמר מר כל חלל לפרט אימורי קדשים קלים למעילה, והנהו טולה איסור חל על איסור ניהו, או על ידי טולל או על ידי מוסקפין. שרי משנוטלה בהמה נאסר חלבה. אקדשה מיגו דחל איסור מוקדשים אשאר ועור חל נמי חללה. הרי טולל הוה ליה נותר. מיגו דליתוסף בה איסורא לגבי מוצח על חמיתו זו משום נותר ליתוסף נמי לגבי נגדא משום נותר. הרי מוסקפין. איעמא נגדא. מיגו דליתסר האי נגדא בקדשים האכלים משום טומאה. איתסר נמי צבאי חלל משום טומאה. הרי טולל הוה ליה יוה"כ מיגו דליתסר אף בחולין משום יוה"כ. איתסר נמי צבאי משום יוה"כ (שבועות כד.). כן גרשוה. כהן חלל, זר גמור הוה דכתיב צבאן הטעם גרושה לא יחלל וצוה. שמתללו מדין כהונה (פסחים עב.). רבי אלעזר מחייב קרן וחומש. שרי אכלה שוגג. ור' יהושע פטור. שעתה צדכר מצוה (פסחים עב.).